

Oponentský posudek habilitační práce MUDr. Radima Bráta, Ph.D.: „Použití kombinace chirurgických a endovaskulárních technik v léčbě rozsáhlých onemocnění hrudní aorty“

Habilitační práce má 104 stran (včetně 22 obrázků, 8 tabulek, 2 grafů a 256 literárních odkazů).

Zvolené téma habilitační práce je velmi náročné, neobyčejně potřebné a současně aktuální. Chirurgická léčba rozsáhlých onemocnění hrudní aorty patří k nejobtížnějším oblastem srdeční chirurgie. Kombinace chirurgických postupů s endovaskulárními technikami, tzv. hybridní výkony, prodělávají v současnosti nebývalý rozvoj a proto jsou dnes v literatuře a na kongresech srdeční chirurgie hodně diskutovány. Publikace o těchto hybridních výkonech jsou často publikovány, ale většinou se jedná pouze o kasuistická sdělení nebo o soubory několika nemocných tímto kombinovaným způsobem ošetřených. Autorův soubor, publikovaný v r. 2016, je ve světové literatuře čtvrtý největší dosud publikovaný soubor. Klinické zkušenosti autora s operacemi hrudní aorty vycházejí ze 465 těchto operací, které byly uskutečněny v Kardiochirurgickém centru FN Ostrava pod jeho vedením v letech 2001-2015. Nejnáročnějších výkonů na oblouku aortálním bylo uskutečněno 105 a hybridních výkonů 19 (metoda „stented elephant trunk“). Tyto klinické zkušenosti, rozsáhlé vědomosti a zájem prim. Bráta o tuto problematiku umožnily sepsání kvalitní habilitační práce.

Velmi pěkně je zpracována kapitola 4: „Vývoj a současný stav léčby aneurysmat a disekcí hrudní aorty“ (str. 6 – 39). Přehledně jsou popsány principy a úskalí operací bulbu aorty, vzestupné aorty, aortálního oblouku i sestupné aorty. Nejdůležitější částí je popis možností a užívaných metod ochrany mozku – zástavy oběhu v hluboké hypotermii, retrogradní perfuze mozku, ortogradní perfuze mozku a také separátní perfuze horní a dolní poloviny těla v normotermii. Stejně tak kapitola 5: „Hybridní chirurgicko-endovaskulární výkony“ (str. 39 – 54) podává ucelený přehled moderních postupů léčby disekcí a aneurysmat aortálního oblouku. Jsou zde popsány nové postupy implantací stentgraftů do aortálního oblouku po chirurgicky provedeném „debranchingu“. Přesně jsou popsány a na názorných schématech demonstrovány jednotlivé modifikace napojení krevního zásobení pro mozek a horní končetiny po „debranchingu“. Kapitola 4 a 5 se stává ideálním manuálem pro kardiochirurgy, kteří se chtějí věnovat této náročné oblasti kardiochirurgie.

V následujících kapitolách je popsán soubor nemocných s rozsáhlým onemocněním hrudní aorty, kteří byli ošetřeni nejprve chirurgickým výkonem a následně zavedením stentgraftu endovaskulární technikou. Nejdůležitější časné a dlouhodobé výsledky: 30 denní letalita chirurgické části 10 %, průměrná doba hospitalizace od operace 17 dnů, průměrný interval mezi chirurgickým výkonem a zavedením stentgraftu 78 dnů, 2-leté, 5-leté a 10-leté přežití nemocných po hybridních výkonech dle Kaplan-Meierovy analýzy 88 %, 68 % a 57 %.

Poučná a přínosná je i diskuze, ve které autor srovnává a komentuje své postupy a výsledky s údaji uváděnými ve světové literatuře.

Celá práce je sepsána zajímavě, srozumitelně, správnou češtinou a také pečlivě (bez gramatických chyb a překlepů).

V práci jsem nenašel žádné tvrzení, se kterým bych nesouhlasil, nebo které by neodpovídalo (dle mých vědomostí) současnému stavu poznání v této problematice.

Dotaz:

Pokud by měl autor k dispozici hybridní operační sál, uvažoval by u některých operovaných o provedení obou výkonů v jedné době?

Jak se autor chová k v. brachiocephalica sinistra při rozsáhlých operacích na aortálním oblouku?

Závěr:

Prim. MUDr. Radim Brát, Ph.D. předložil k oponentuře velmi kvalitní habilitační práci. Rozsáhlé klinické zkušenosti autora s operacemi aneurysmat a disekcí hrudní aorty, podpořené hlubokými teoretickými znalostmi, umožnily vznik práce, která řeší problematiku spojení náročné chirurgie aortálního oblouku s moderními endovaskulárními metodami intervenční radiologie. Práce je neobyčejně aktuální, pro kardiochirurgickou praxi potřebná a přínosná. Habilitační práce MUDr. Radima Bráta, Ph.D., svým obsahem, rozsahem a aktuálností odpovídá požadavkům a nárokům na habilitační práci a proto doporučuji její přijetí jako podklad pro habilitační řízení a po úspěšně obhajobě doporučuji jmenovat uchazeče docentem kardiochirurgie.

V Hradci Králové 25. 1. 2017

prof. MUDr. Jan Dominik, CSc.